

INDIANKLUBBEN i SVERIGE
c/o Bertil Thörn
Bendzgatan 25
SE-256 57 Ramlösa
Sweden

hemsida: www.indianklubben.org
kontakt : info@indianklubben.org
Plusgiro: 32 57 43 - 3
tel : +46 42 29 13 61
mob. : +46 70 532 96 89

HEJ ALLA INDIANINTRESSERADE Indianklubbsnoteringar nr 21, 2013

ansvarig utgivare: Bertil Thörn
utgivningsdatum: 2013-10-18

*Ni som får det här informationsutskicket via E-post får det för att ni är medlemmar i INDIANKLUBBEN, eller att ni vid något tillfälle på annat sätt har visat intresse för Nordamerikas indianers kultur eller historia.
Om ni inte längre vill ha dessa utskick meddela mig då det via ett mail eller enkelt postkort, brev eller per telefon*

HEJ

Mörkret kryper allt närmare in på oss om kvällarna. Det ofrånkomliga blir allt tydligare. Bokollonen fortsätter att rasa och den första flocken av Bergfinkar har nu börjat flyga omkring mellan parkerna här i sta'n för att rekognosera var det är bäst tillgång på födan. De större rovfåglarnas flytt har också börjat komma igång. Det är inte ovanligt att man nu varje dag ser grupper av fyra - fem Ormvråkar snirkla runt på uppvindarna, alltmedan de så sakteliga drar sig söderut. I slutet på förra veckan kom den första riktigt stora flocken av tranor trumpetande på väg ner mot Tyskland eller Polen, för vidare befordran söderut.

Det stora problemet är annars vattenbristen. Den katastrofala torkan har gjort att i stort sett alla vattendrag krymper till små rännilar, där syret i vattnet inte räcker till för de normala fiskmängder som den här årstiden vandrar upp för att övervintra. Vi får hoppas att vi snart får påfyllning och att vattennivåerna stiger upp mot det normala igen. Om inte så får jag snart lägga ut vattenslangen i rododendronbuskarna för att inte de också ska torka bort i vinter.

Men träden är vackra nu. Normalt brukar vi mest ha gula och bruna bladfärger här nere, när klorofyllet drar sig tillbaka på hösten. Men i år verkar det vara ett sådant där år, då vi också får se sprakande röda blad. Det tyder på att vi i början av hösten fick kallare nätter än vad som brukar vara vanligt. Så pass kallt att bladen inte längre förmådde bilda det socker som trädet använder som näring, utan i stället övergick till att framställa antocyaniner, något som de lärde menar skyddar bladet mot skadliga ämnen, som UV-strålningen från solen till exempel.... När jag var yngre och jobbade mycket med ledarskap inom Friluftsrådet, lärde vi alltid ungarna, att det där med att bladen blev röda berodde på att det hade varit ett regnfattigt år.

En sanning som fortfarande gäller, om man betänker hur det har varit i år. Knappast en droppe regn... Som om det här skulle ha något med indianer att göra...?! Men visst är det intressant och visst är det vackert...

Det är inte bara rovfåglarna som har börjat flytten. Dagligen drar stora flyttstreck av sjöfågel och vildgäss söderöver här längs kusten. De är kloka de. Nu drar de till Södern, medan vi - dumskallar - envisas med att sitta kvar och huttra här uppe i mörkret och kylan. Om det nu verkligen blir så kallt, vill säga... Det finns ju de som menar att jorden blir allt varmare, så kanske det inte blir så kallt ändå...

Men det där med fåglarna är intressant. Jag tror inte de låter sig luras av alla Klimatpaneler och deras förutsägelser. Jag har många gånger funderat på, om de inte faktiskt har en förmåga att tänka själva. Kan de kanske veta, att det nu snart är dags att flytta? Går de där och funderar på, att nu ska vi snart ge oss av? Och vem är det som planerar och ordnar så att de kommer iväg? Jag vet minsann att det krävs en hel del planerande, bara för att vi är några stycken som ska ta oss iväg utrikes några dagar. Vad jag vet så har de ju ingen mail, där de som bestämmer kan skicka ut meddelanden, om att nu om en vecka träffas vi vid Tåkern och så går tåget mot Spanien, eller vart det nu bär... Ja, de är lustiga de där fåglarna...

Och så... precis när det här är färdigskrivet, med allt gnäll om torkan och de låga vattenstånden och allt... Då plötsligt blir det åska - i mitten av oktober!!! Och regn i ett helt dygn!!! 35 millimeter.... Men SMHI... alltså...
voffo gör i på dette viset...?!?

MERA (O)VÅDER

Katastroftillstånd har utlösts i Pine Ridge, Syd-Dakota, efter ett rekordtidigt snöoväder under första helgen i oktober. Och det var inget vanligt oväder. Med vindar på över 30 meter i sekunden fanns det inte mycket som stod emot. Det här var "århundradets storm" enligt stamledningen. En halv till en meter snö bröt alla elförbindelser, stängde alla vägar, knäckte stora träd och lamslog hela samhället. Tusentals kor och hästar har förlorats i snömassorna. Det rapporteras att ranchägare i området kan ha förlorat så mycket som från 20 ända upp till 50 procent av sina djur. En första sammanfattning för staterna Wyoming, Syd-Dakota, Nebraska och Iowa pekar mot att det kan vara så mycket som mellan 60 000 till 100 000 djur som nu ligger döda i markerna och snabbt måste grävas ner. En bidragande orsak till den närmast ofattbara omfattningen kan vara att ranchägarna ännu inte hunnit flytta ner sina djur från sommarbetena till de mera skyddade

På bilden ser man hur snötyngda träd hänger över ett hus på Pine Ridge-reservatet.

vinterområdena. Man fick heller inte mera än 12 timmars förvarning innan stormen slog till.

Stormen som utvecklades på en skarp kallfront genererade också ett tjugotal tornados, samt kraftiga hagel- och regnoväder i Nebraska, Iowa och på andra platser i Syd-Dakota. I Rapid City noterade man tidernas rekord för snöfall med nästan 6 decimeter under lördagen den 5 oktober. Även motorvägen Interstate 90 var helt avstängd genom området under hela helgen.

Som om inte det här var nog, så drabbade ännu en kraftig storm Black Hills en vecka senare, förra fredagen, då mera än 50 millimeter regn ytterligare ökade på de flöden från det snötäcke som ännu inte hunnit smälta undan. Rejåla översvämningar blev resultatet på platser som till exempel Keystone och Rapid City med omnejd.

FILM MED ERNIE LAPOINTE

Bill Matsons senaste film om och med Ernie LaPointe, med titeln "Sitting Bulls Voice", har haft premiärvisning i Los Angeles. Tyvärr finns det lite besvärande missar med ljudet i ett par avsnitt. Men annars är det ett intressant upplägg. Ernie berättar växelvis om såväl Sitting Bulls, som om sin egen historia. Men också om den process som föregick återställandet av ett par av Sitting Bulls kvarlevor från Smithsonian Museum och hur man i samband med det hanterade den kontrovers som finns kring vem som skulle betraktas som den närmaste arvtagaren efter Sitting Bull. En kontrovers som inom släkten står mellan de efterlevande till Sitting Bulls syster Good Feather och Sitting Bulls dotter Standing Holy - som alltså är Ernies mormor. Jag tycker att det är tämligen självklart. Men det tog alltså fyra år för experterna på Smithsonian, att komma fram till att det borde vara Ernie som är den självklare närmaste ättlingen.

Filmen är naturligtvis intressant, men det kan ibland kännas lite långsamt att bara sitta och se Ernies ansikte minut efter minut medan han berättar. Men så plötsligt blandas det upp med mycket vackra naturbilder och med bilder från olika platser i Sitting Bulls liv. Dessutom har Bill klippt in små avsnitt från andra filmer. Främst från dokumentären "**TAHTONKA: THE PLAINS INDIANS AND THEIR BUFFALO CULTURE**". Bildkvaliteten på dessa inklipp är inte alltför bra. Men de illustrerar väl det som berättas. I varje fall utgör de ett bra komplement som tillför filmen lite mera liv. Den "Special Edition, Pre-Release" av filmen som jag har fått tillgång till är lång - 120 minuter! Huruvida den slutliga utgåvan kommer att ha samma längd och ett bättre ljudspår är oklart.

Jag har också fått se en extra skiva med lite kompletterande material, som några ytterligare intervjuer med ett par andra indianer. En så kallad "Bonus Disc". Huruvida det materialet också kan komma att ingå i en slutgiltig utgåva eller ej, vet jag inget om. Även den skivan har vissa brister vad gäller ljudspåret, vilket borde rättas till om materialet ska ingå i den färdiga produkten.

GERONIMO I POCKET

Nu finns boken Geronimo av Peter Glas i pocket från Adlibris för 45:- SEK. Det är en bra bok.

Ni kan hitta en recension av den här boken (dock det inbundna alternativet) på vår hemsida under fliken "Böcker / Filmer" och länken "Bokrecensioner". Jag har inte själv sett pocketversionen, så jag vet inte hur mycket som finns med av till exempel bilder och kartor. Men priset är mycket bra. Den inbundna kostade 149:- när jag köpte den.

NY MEDLEM

Som framgår av vår hemsida så är vi nu 170 medlemmar. Den senast tillkomna är Carina Arveklev i Vänersborg, som vi nu hälsar välkommen och hoppas att du ska trivas med oss och vår verksamhet.

LITEN FRÅGETÄVLING

Det var länge sedan vi testade medlemmarnas kunskaper. Så kanske vi skulle göra ett litet prov igen.

- Vem är personen på bilden ? (Det engelska namn han är känd under)
- När levde han ?
- Vilken stam hörde han hemma i ?
- Vad var hans indianska namn ?
- Hans indianska namn har blivit misstolkat. Vad borde den rätta engelska översättningen egentligen vara ?
- Var ligger han begravd ?
- Han var kusin med en annan välbekant ledare i samma stam. Vem var det ?

SYMPOSIUM KRING IROKESISKT KONSTHANTVERK

Det var ju egentligen lite synd att vi redan hade bokat vår resa till Berlin och besöket på utställningen om Irokesiskt hantverk, "On the Trails of the Iroquois". Nu passar ju ändå inte tiden riktigt så bra, då vi också vill komma lagom till att julsmygningen har kommit igång i staden.

Men ni som ännu inte har bokat er resa till Berlin, kan ju kanske anpassa er så att ni även får vara med på detta symposium, vilket nog säkert kommer att vara givande.

Symposium

IROQUOIS VISUAL ARTS Tradition, Innovation, Representation

Monday, 4 November 2013, 9 am – 6 pm
Martin-Gropius-Bau, Kinosaal (Cinema)
Niederkirchnerstraße 7
D-10963 Berlin

Attendance fee: 10 €/reduced 5 €, registration not required
+49 30 254 86–107

Convener: Sylvia S. Kasprzycki

Diversity and innovative experimentation has always been the hallmark of Iroquois art. As an expression of cultural identity, the visual arts reflect tradition and historical awareness as much as they mirror social changes in the wake of culture contact and globalization. The symposium introduces contemporary art and artists, but also addresses the interpretation of historically collected forms of visual expression and raises questions relating to the museum representation and management of Iroquois artistic heritage. Current research in this field is presented and debated by curators, scholars, and representatives of the Iroquois art and cultural scene.

The symposium is organized in conjunction with the exhibition On the Trails of the Iroquois (Martin-Gropius-Bau, 18 October 2013 to 6 January 2014).

Scott Manning Stevens
"Unpacking Lewis Henry Morgan's Iroquois Kunstammer"

Thomas V. Hill
"Revisioning the Indians of Canada Pavilion at Expo 67 to Indian Art '74 at the Royal Ontario Museum"

Michael J. Galban
"At the Feet of the Unnamed Masters: A Journey into the Secrets of the Masters of Ancient Iroquois Arts"

Christian Feest

"Belts, Cuffs, Bags, and Sashes: Wampum and Imitation Wampum in European Collections Before 1800"

Jolene Rickard

"Haudenosaunee Aesthetics as Political Enactment"

Samuel Thomas

"Transcending Traditional Boundaries: Cultural Expressions as Seen through the Eyes of a Bead Worker"

Lisa Roberts Seppi

"Virtual Beads: Real and Represented Beadwork as Cultural Signifier in Contemporary Haudenosaunee Art"

Peter B. Jones

"50 years - Clay work by Peter B. Jones"

Trudy Nicks

"New Crafts as Innovative Cultural Expression"

UTÖKAD LISTA ÖVER INDIANFILM PÅ HEMSIDAN

Efter ett tips från Leif Hansson i Laholm, har jag nu helt arbetat om den lista, som finns på hemsidan, över filmer med innehåll som berör indianer, indiansk historia och kultur, samt vissa filmer beskrivande utvecklingen av USA och Western i allmänhet, eller välkända personligheter ur Westerns historia. Rena pang-pangfilmer har jag dock inte tagit med, utom i några undantagsfall.

Den här listan hittar ni, om ni går in på hemsidan och går till fliken "Böcker / Filmer". Där finns sedan en länk som heter "Länk till filmrecensioner". Klicka där och ni får upp en mycket omfattande lista på filmtitlar.

I den här listan finns alltså alla möjliga filmtitlar med någon form av koppling till ämnet. Men listan är i det här skicket inte på något sätt färdig. Varken utseendemässigt eller innehållsmässigt. Jag har till exempel inte ens börjat inventera alla mina gamla VHS-kassetter ännu. Dessutom ska den naturligtvis kompletteras med recensioner av de upptagna filmerna. Ett jättejobb som kommer att ta lång tid. Ett jobb som ni gärna får hjälpa till med, genom att skicka mig era egna synpunkter på filmerna.

Jag är inte heller speciellt nöjd med listans layout, men jag lägger ändå upp den i det skick den nu har, så kanske ni kan komma med synpunkter på det också. Sedan kan vi successivt bygga om den så att den blir bättre.

I avvaktan på att listan ska kompletteras med recensioner kan ni gå till Internet, skriva in filmtiteln och då får ni i många fall en mängd träffar att öppna och titta på. Det som ger mest är filmsidan **IMDb** (www.imdb.com) samt www.Amazon.com. I det senare fallet kan det löna sig att titta på den engelska Amazon, då de flesta av de filmer som dyker upp där är avsedda för Europa (region 2) och alltså är i formatet PAL, vilket ni behöver, om ni inte har en regionfri DVD-spelare.

YTTERLIGARE UPPDATERADE LISTOR PÅ HEMSIDAN

Det är inte bara listan över filmer som har fått en rejäl omarbetning. Också några av boklistorna har uppdaterats. Speciellt gäller det listan som har titeln "Biografier över kända indianer", som ni hittar på fliken "Böcker / Filmer". Den här listan har mer än fördubblats och layouten har förbättrats så att kolumnrubrikerna nu hela tiden finns i överkanten när ni bläddrar er neråt. Sorteringen är fortfarande grupperad efter personernas namn, men nu har jag också lagt till namnet på den indianstam personen härstammar från. Allt för att det inte ska bli några hopblandningar. Det förekommer ju att flera olika personer har samma namn och ju flera personer som läggs till i listan, ju större blir risken att vi får med flera olika personer just med samma namn. Då kan vi skilja dem åt genom att också ange stamnamn. (Åtminstone till att börja med).

Men det kan ju också vara så att ni söker efter böcker om personer från ett visst område, eller från just en viss stam. Då kan den här parametern också vara bra att ha. Vilka boktips som är nytillkomna ser ni på datumkolumnen längst till höger.

När det gäller listan som heter "Länk till bokrecensioner" så har det inte tillkommit några nya recensioner. Men däremot har alla recensionerna nu kompletterats med bokens omslagsbild och i vissa fall med kompletterande data om boken.

Ni får gärna ha synpunkter på om de här listorna är till någon nytta. Om ni använder dem till något och om ni tycker, att ni får ut något av det. Ni får också gärna ha synpunkter på utformningarna av de olika listorna. Till exempel om ni saknar uppgifter? Om ni vill ha listorna i någon annan form? Vill ni hellre bara ha länkar till den information som finns att hämta på Internet?

Som listorna nu är utformade så går det inte så bra att söka i dem via olika nyckelord och liknande. Är det något som ni tycker är störande eller saknar? Att åstadkomma det innebär troligen rätt så mycket jobb, men det skulle säkert gå att göra.

FANTASTISKA PRODUKTER - FANTASTISKA PRISER

I Santa Fe finns en konsthantverksaffär som är som ett museum. Det här är toppen av toppen vad gäller högkvalitativa objekt. Och här finns inga nytillverkade "billigare" saker, utan här är det bara verkliga dyrgripar från den gamla tiden. I vissa fall saker som snarast borde finnas på museum.

Hans-Olof Ohlsson har nyligen varit där och då fått en ingående visning, samt fört samtal med affärsledningen. Affären heter **Sherwoods Spirit of America; American Indian Art.** och ligger alltså i Santa Fe.

Se deras hemsida: <http://sherwoodsspirit.com/>

För att se deras senaste katalog kan man klicka på bilden som kommer upp på deras hemsida, eller gå direkt till adressen: <http://sherwoodsspirit.com/storage/sherwoods2013catalogWEB.pdf> (tar en stund att öppna). Där kan ni gotta er åt det ena praktföremålet efter det andra. Men ni kan ju också kasta en hastig blick på priserna. Toppen i den här katalogen är naturligtvis en buffelfäll, målad av självaste Red Cloud och som visar en dramatisk händelse från tidig reservatsdel. För det här föremålet finns all önskvärd dokumentation och det står alltså, utom allt tvivel klart, att fällen verkligen har målats av Red Cloud. En redogörelse för det här kommer senare i vår tidning.

Ett annat föremål som fanns i affären, när Hans-Olof var där under sin senaste resa, var ett par mockasiner som ska ha tillhört Sitting Bull. Här är bevisningen lite tunnare, då "beviset" består i ett svart-vitt foto taget av David Frances Barry, där säljaren nu menar, att man kan se Sitting Bull bära just de här mockasinerna. Jag har förvisso inte sett dessa mockasiner på några andra av Barrys foton, så det skulle ju kunna tala för att det verkligen var Sitting Bulls egna. Annars var det vanligt att fotograferna, vid den här tiden, hade egna utrustningar i sina ateljéer, som fotomodellerna fick ta på sig.

Som en följd av Hans-Olofs diskussion med affärsledningen har vi nu fått tillstånd att här presentera bilder på just de här, de mest exceptionella föremålen. Vi har också fått deras tillstånd att använda den beskrivande text, som samlaren Paul Dyck upprättade, efter att ha förvärvat buffelfällen från William Austins dödsbo. Vi planerar alltså att göra en översättning av detta dokument för vår medlemstidskrift.

Först alltså buffelfällen som är målad av Red Cloud.

Så har vi här nedan de mockasiner som anses ha tillhört Sitting Bull och det foto, taget av den kände fotografen D. F. Barry, som man menar visar att detta är mockasiner som tillhört Sitting Bull.

9194

**Sioux Sitting Bull Moccasins
19th century**

Sioux Sitting Bull Moccasins with photo of Sitting Bull wearing said moccasins.
See *Sitting Bull Rediscovering the Man* page 61 section 7 photo gallery.
\$35,000.00

Till det här objektet ska vi återkomma i nästa informationsutskick, för det finns nämligen en hel del att ha synpunkter på kring detta. Och till dess att ni har tagit del av mina synpunkter på det, så avråder jag starkt från att köpa dessa mockasiner, hur frestande det än kan tänkas vara!!! Med ett pris på **bara** ungefär en kvarts miljon svenska kronor, är ju risken annars uppenbar att någon går på det...

AMERIKAS BUDGETDILEMMA

Så blev det ändå en uppgörelse i den amerikanska Kongressen kring den inflammerade frågan om budgeten och lånenivåtaget. De statliga tjänstemän som skickades hem för ett par veckor sedan har fått återvända till sina arbetsplatser. Men... och det här är tyvärr bara början.... Vi är snart där igen! Och nästa gång tror jag det blir ännu värre. De som drabbas är i vanlig ordning de som står på det lägsta trappsteget. Och nedanför det lägsta trappsteget finns indianerna. Obegripligt hur politiker kan bete sig!!!

VÄDERSPÅMAN

Beträffande det där med SMHI,s klara problem att sköta vädret, så har jag faktiskt kommit på att jag är en verklig expert på det själv. Efter många års träning så har jag äntligen nu kommit så långt att jag kan förutsäga kommande väder. Det är egentligen rätt så enkelt. Antingen blir det regn/snö eller uppehållsväder! Och det är till och med så att efter regn/snö så blir det alltid uppehållsväder! Svårare var det inte...

Hälsningar
Bertil Thörn